

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka 77.

Vydána dne 15. září 1921.

Obsah: (338. a 339.) 338. Zákon o dani z vodní síly. — 339. Nařízení o provedení odvodů na územích inkorporovaných a bývalých územích plebiscitních.

338.

Zákon ze dne 12. srpna 1921 o dani z vodní síly.

Národní shromáždění republiky československé usneslo se na tomto zákoně:

I. Všeobecná ustanovení.

§ 1.

Z vodní síly, použité k pohonu a měřené na hřídeli poháněcího zařízení dle § 2, platí se základní daň 4 h a přírážka 4 h za jednu koňskou sílu (ks. eff.) a hodinu.

Vláda se zmocňuje, by tuto přírážku snížila v tom poměru, v jakém bude snižována dávka uhelná.

§ 2.

Daň se vyměřuje podle ustanovení prováděcího nařízení, při čemž jako pomůcka slouží některý z těchto způsobů:

a) podle nejvyšší možné výkonnosti používaného poháněcího zařízení (kola, turbíny a pod.) v koňských silách efektivních, daných na hřídeli poháněcího zařízení, a jeho využití;

b) podle koňských sil efektivních (odst. a), potřebných k dosažení plné výkonnosti poháněcího zařízení, a jeho využití, pokud na to stačí výkonnost zavedeného poháněcího zařízení s přepočtením sazby na místo, kde má býti zdanitelný výkon měřen;

c) při převedení vodní síly na elektrickou energii podle kilowatových hodin, měřených na rozváděcí desce, při čemž se 1 KW hodina počítá za 1,5 ks eff. a hodinu;

d) podle nejvyššího možného výkonu vodní síly, zjištěného po případě jiným vhodným způsobem.

Způsob, jak se zjišťuje výkonnost a doba, rozhodná pro vyměření daně při užití pravidla dle odst. a) neb b), stanoví se dle § 8.

§ 3.

Vyměřování daně děje se zásadně podle výkonnosti poháněcího zařízení (§ 2 a), pokud platně nenastoupí vyměřování dle § 2 b), 2 c) nebo 2 d).

Vyměřuje-li se daň podle výkonnosti poháněcího zařízení (§ 2 a), může podnikatel, nelze-li následkem měnivého stavu vody docílit stálé vodní síly, žádati za podmínek, stanovených prováděcím nařízením, by se počítala vodní síla na základě celoročního průměrného výkonu, při kratším provozu na základě průměru, připadajícího na dotčené období výrobní.

§ 4.

Podnikatel jest oprávněn žádati, by daň vyměřována byla dle § 2 b), prokáže-li, kolik koňských sil je zapotřebí k dosažení plné výkonnosti poháněcího zařízení, a je-li poháněné zařízení tak upraveno, že může býti dána pod úřední závěru ona část zařízení, z které nemá býti daň vyměřována. Ukáže-li se úředním šetřením, že podnikatel udal výkonnost menší, je též povinen, hraditi náklad provedení šetření, bez ohledu na případné trestní následky.

Z úřední moci se vyměřuje daň podle výkonnosti poháněcího zařízení (§ 2 b), nelze-li daň jiným způsobem vhodně zjistiti.

§ 5.

Dle kilowatových hodin (§ 2 c) vyměřuje se daň k žádosti podnikatelově nebo z příkazu úředního tenkrát, když se vodní síla převádí na elektrickou energii. Kw hodiny zjišťují se na úředně cejkovaném a zabezpečeném počítadle, které je povinen podnikatel na vlastní náklad dodati a udržovati.

Převádí-li se vodní síla jen částečně na elektrickou energii, částečně ale užívá se přímo k pohonu strojů, lze použití ustanovení o vyměřování daně dle údajů počítadla jen tenkrát, když druhou část energie lze zjistiti dle § 2 b).

§ 6.

Při smíšeném poháněcím zařízení jest podnikatel povinen učiniti takové opatření, aby výkonnost poháněcího zařízení mohla býti zjišťována samostatně, nebo přistoupení na rozhodnutí finančního úřadu vydaného na základě dobrozdání znalce nebo na základě vzájemné dohody.

Slouží-li smíšené poháněcí zařízení k výrobě elektrické energie, jest podnikatel povinen učiniti takové opatření, by elektrická energie, vyrobená pomocí vodního poháněcího zařízení, mohla býti zjišťována samostatně na zvláštním počítadle, nebo ujednati dohodu s finančním úřadem; nestane-li se tak, vezmou se za základ pro vyměření daně údaje počítadla bez ohledu na to, že část elektrické energie nebyla vyrobena vodní silou.

§ 7.

Ministr financí jest zmocněn povolití za podmínek, stanovených prováděcím nařízením, paušalování daně:

1. podnikům menšího rozsahu a s nepravdělným provozem, a

2. i jiným podnikům, bylo-li by vyměřování daně dle způsobů v § 2 uvedených z důvodů mimořádných poměrů zvláště obtížným.

§ 8.

Doba a rozsah provozu počítá se zpravidla dle ohlášení, podaného podnikatelem písemně příslušnému dozorcímu úřadu dle ustanovení prováděcího nařízení; bylo-li používáno vodní síly i mimo ohlášenou dobu nebo ve větším než ohlášeném rozsahu, může finanční úřad vzít za základ pro vyměření daně plnou dobu i výkonnost, počítaje od okamžiku, kdy dle posledního ohlášení byl provoz zastaven.

Pro výměru daně bere se za základ nejmeně jedna hodina nepřetržité provozní doby, i když provoz trvá dobu kratší. Při přestávkách kratších jedné hodiny počítá se provozní doba za nepřetržitou. Celková nepřetržitá provozní doba zaokrouhlí se, nečiní-li rovný počet půlhodin, na nejbližší půlhodinu.

Výkonnost poháněcího a poháněného zařízení počítá se dle ohlášení podnikatele, a nebylo-li ohlášení podáno, nebo nebylo-li po-

dané ohlášení uznáno finančním úřadem, dle rozhodnutí finančního úřadu. Podnikatel je oprávněn žádati, by výkonnost byla zjištěna na místě za přítomnosti a vyslechnutí jeho neb jeho zástupců i znalců jím na vlastní útraty dožádaných; finanční úřad je oprávněn přibrati k vyšetřování kdykoli vlastní znalce.

Ohlašování doby a rozsahu provozu koná se zpravidla dodatečně podle ustanovení prováděcího nařízení; nařízení toto stanoví také, jaké zápisy je podnikatel povinen konati o výkonnosti vodní síly a strojního zařízení a o době a rozsahu provozu.

Pro podnikatele je vlastní ohlášení a jakékoliv udání závazným až do případného nového ohlášení i tenkrát, když skutečnému stavu by odpovídala nižší výměra daně.

Je-li v podniku několik poháněcích zařízení, z nichž každé pohání určité stroje nezávisle na ostatních, může finanční úřad naříditi, že každé z těchto poháněcích zařízení sluší považovati za samostatný podnik ve smyslu tohoto zákona.

§ 9.

Osvobozena od daně je za podmínek, stanovených prováděcím nařízením:

1. vodní síla, jejíž efektivní výkon je menší než 2 ks eff. Vodní síla od 2 ks eff do 5 ks eff osvobozena jest od placení přírážky v § 1 uvedené;

2. vodní síla, odvozená z vodní síly již zdáněné nebo z jiné energie, vyrobené pohonem, vyžadujícím spotřebu uhlí, minerálních olejů neb jiných surovin, podléhajících státní dani spotřební;

3. vodní síla, které používají obce přímo z vodního díla k čerpání vody pro obyvatelstvo neb družstva pro účely meliorační s vyloučením výtěžnosti.

Ministr financí se dále zmocňuje, by po dohodě s ministrem veřejných prací a s ministrem zemědělství osvobodil od daně vodní sílu, zužitkovanou během prvních 30 let pomocí vodního díla, jež bylo vystaveno po 1. lednu 1919, a jehož zřizovací náklad nelze bez ohrožení výnosnosti umořiti v době kratší, a to v prvním patnáctiletí úplně, v dalším pětiletí do tří čtvrtin, v následujícím pětiletí do poloviny a v posledním pětiletí do jedné čtvrtiny; totéž ustanovení platí pro úplně znovuzřízení stávajících vodních děl.

Konečně se zmocňuje ministr financí, by po dohodě s ministrem veřejných prací a

s ministrem zemědělství stejným způsobem osvobodil od daně vodní díla po 1. lednu 1919 rekonstruovaná, případně doplněná, a to v poměru provedené rekonstrukce neb doplnění nejméně však o počet ks, o které byla výkonnost vodního díla zvýšena.

§ 10.

K zaplacení daně jest povinen, kdo vodní síly užívá.

Kdy a jak se daň zapravuje, stanoví prováděcí nařízení.

§ 11.

O vymáhání nezaplacených daňových částek, o promlčení daně a o opravných prostředcích platí tatáž ustanovení jako o daních spotřebních.

Daň z vodní síly požívá zákonného zástavního práva na vodním díle s veškerým příslušenstvím.

O úrocích z prodlení platí obdobně zákon ze dne 16. března 1921, č. 116 Sb. z. a n.

II. Důchodkový dozor.

§ 12.

Kdo, vyjma případy spadající pod ustanovení § 9, č. 1., užívá vodní síly k pohonu nebo je držitelem vodního díla, způsobilého k zužitkování vodní síly, je povinen podle ustanovení prováděcího nařízení podnik tento, jakož i každou pozdější změnu podrobně popsati a ohlásiti finančnímu úřadu, jakož i označiti podnik zvenčí.

Finanční úřad je oprávněn žádati zevrubné údaje o vodní síle a poháněcím i poháněném strojním zařízení od vlastníka, podnikatele nebo držitele vodního díla.

Nemůže-li kdo údaje nařízené sám zjistiti neb ohlásiti, může žádati, by šetření bylo provedeno úředně na jeho náklad; do provedení tohoto šetření stanoví finanční úřad způsob a výměru daně prozatímně podle dohody neb volného uvážení. Finanční úřad je povinen dbáti o to, aby náklad na zjišťování toto vynaložený byl co nejmenší.

§ 13.

Veškerá vodní díla, vodní poháněcí zařízení a s těmito místně spojené závody podrobeny jsou důchodkovému dozoru.

Zřízenci tímto dozorem pověřeni jsou oprávněni ve dne kdykoliv a v noci, pokud závody jsou v činnosti, na příslušné území

a do závodů vstupovati, výkonnost strojního zařízení vyšetřovati, do zápisů, jež se o vodní síle a jejím užívání konají, a to i když nejsou tímto zákonem předepsány, nahlížeti, výpisy z nich činiti a na stvrzenku je odebrati.

Zřízencům prohlídka konajícím jest šetření ustanovení druhé věty § 8 zákona ze dne 9. dubna 1920, č. 293 Sb. z. a n.

Kdo vodní síly užívá, je povinen sám nebo svými zřízenci žádané vysvětlení podati a pomocné práce při vyšetřování vodní síly bezplatně konati.

Vodní dílo a poháněcí zařízení musí býti tak přístupno, by dozorcí orgánové mohli zjišťovati počet koňských sil; finanční úřad je oprávněn, neučiní-li podnikatel sám přiměřeného opatření, učiniti tak na jeho náklad.

Finanční úřad je oprávněn, má-li odůvodněnou domněnku, že předcházející ustanovení k zajištění daně nepostačují, uvaliti na jednotlivé podnikatele podle ustanovení prováděcího nařízení ztřeštěný důchodkový dozor, záležející v tom, že finanční úřad může podnikatelům uložiti povinnost, aby ohlašovali v určité lhůtě předem začátek a konec každodenního provozu a používání vodní síly a konali o těchto ohlášeních, jakož i výrobcích, zevrubné zápisy, dále že je finanční úřad oprávněn dáti pod úřední závěru poháněcí i poháněné zařízení po dobu, za kterou se neplatí daň.

§ 14.

Byl-li ten, kdo je povinen platiti daň z vodní síly, pro zkrácení této daně pokutován, může finanční úřad podle ustanovení prováděcího nařízení zavésti na útraty jeho stálý důchodkový dozor.

III. Ustanovení trestní.

§ 15.

Přestupky tohoto zákona se stíhají podle důchodkového trestního práva se změnami, stanovenými v tomto zákoně.

§ 16.

Nezaplacení daně včas, pokud by daň nebyla kryta přiměřenou jistotou, stíhá se jako těžký důchodkový přestupek.

Kdo buď vůbec nevyhoví nařízením tohoto zákona o povinných ohlášeních neb opatřeních nebo tato ohlášení a opatření vykoná nesprávně nebo neúplně, trestá se, pokud se tento přestupek nestíhá podle důchodkového trestního práva trestem těžším, pokutou 100 K až 20.000 K.

§ 17.

Nejmenší výměra peněžitých trestů nebo částek, jež nutno složit, aby se podle důchodkového trestního práva upustilo od právního řízení, stanoví se částkou 100 K, a bylo-li pracováno s vodní silou bez ohlášení nebo kromě doby ohlášené, nebo byl-li základ pro výměru daně udán nesprávně a s ohrožením daně, i když zkrácení daně nenastalo, částkou 1000 K.

V případech, ve kterých se podle důchodkového trestního práva uloží vězení jako zostření trestu, nelze uložený trest pod zákonem stanovenou nejmenší sazbou zmírniti.

Ustanovení trestního důchodkového práva o nejvyšší výměře peněžitých trestů platí jen tehdy, když místo částky tuto výměru převyšující uloží se trest vězení.

Trestnost důchodkových přestupků promlčuje se ve třech letech.

IV. Ustanovení závěrečná.

§ 18.

Výhody, povolené podnikům či jednotlivcům, zužitkujícím vodní sílu, pokud odporují ustanovením tohoto zákona, pozbývají platnosti dnem účinnosti jeho bez jakékoliv náhrady.

§ 19.

Ministru financí se ukládá, by v dohodě s ministrem veřejných prací a s ministrem zemědělství zákon tento provedl a den, kdy nabývá účinnosti, přesně stanovil vyhláškou ve Sbírce zák. a nař.

T. G. Masaryk v. r.

Černý v. r.

Dr. Hotowetz v. r.,
za ministra Hanačíka.

339.

Nařízení vlády republiky Československé ze dne 9. září 1921

o provedení odvodů na územích inkorporovaných a bývalých územích plebiscitních.

Dle branného zákona republiky Československé ze dne 19. března 1920, č. 193 Sb. z. a n., se nařizuje:

§ 1.

Odvody za rok 1920, jež měly býti na území, inkorporovaném Československé republiky zákonem ze dne 30. ledna 1920, č. 76 Sb. z. a n., provedeny dle nařízení vlády republiky Československé ze dne 27. července 1920, č. 456 Sb. z. a n., do konce roku 1920, buďtež provedeny dle nařízení vlády republiky Československé (branných předpisů) ze dne 28. července 1921, č. 269 Sb. z. a n., do konce roku 1921, v době, již určí ministerstvo národní obrany v dohodě s ministerstvem vnitra; v téže době buďtež tam provedeny odvody za rok 1921.

§ 2.

K odvodu musí se dostaviti příslušníci ročníků 1901, 1900, 1899 a 1898 bez rozdílu, byli-li snad již za německé vlády u odvodu neb nějaké vojenské přehlídky a byli-li německými vojiny čili nic. Předpokladem však jest, že osoby tyto mají podle § 3, bod 2., nařízení vlády republiky Československé ze dne 4. května 1920, čís. 321 Sb. z. a n., domovské právo v některé obci inkorporovaného území. Jinak zůstávají ustanovení § 3, odst. 2. až 4., nařízení vlády republiky Československé ze dne 27. července 1920, č. 456 Sb. z. a n., nedotčena.

§ 3.

Ve lhůtě v § 1 uvedené provedeny buďtež odvody za rok 1921 a 1920 též na ostatních územích Československé republiky, v nichž dosud provedeny nebyly (býv. území plebiscitní a inkorporované).

Pokud snad některý příslušník z území, v němž se mají podle tohoto nařízení odvody provést, byl již u československých odvodních komisí (úřadů) odvodu podroben a odvod tento nebyl zrušen, zůstává provedený odvod v platnosti.

§ 4.

Nařízení toto nabývá účinnosti dnem vyhlášení a provéstí je ukládá se ministru národní obrany v dohodě s ministrem vnitra.

Černý v. r.

Dr. Popelka v. r.,

též za ministra Husáka.

Dr. Burger v. r.

Dr. Mičura v. r.

Dr. Gruber v. r.

Dr. Fatka v. r.

Dr. Kovařík v. r.

Dr. Procházka v. r.

Dr. Šusta v. r.

Dr. Brdlík v. r.

Dr. Fajnor v. r.